

fremmest en massiv omlægning af transport fra veje til skinner og vand.

Tilskud til lastbiler er i direkte modstrid med denne hensigt, også selv om det ekstra tilskud gives til de mindst miljøskadelige lastbiler. Derfor stemte Enhedslisten i år 2000 imod forslaget om at indføre dette tilskud til vognmændene. Denne holdning har vi stadig, og derfor ønsker vi ikke at støtte dette forslag.

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja!

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg vil gerne sige tak til alle Folketingets partier med en sædvanlig undtagelse, nemlig det parti, som åbenbart hver eneste gang finder en eller anden undskyldning for ikke at være med til en positiv udvikling, altså Enhedslisten.

Jeg synes, det er dejligt, at vi nu får løst en sag, som alt for længe har ligget og ventet på en løsning. De vognmænd, det her drejer sig om, har krav på at få et positivt svar fra Folketinget. Det har de fået i dag, og det siger jeg tak for.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af lovforslag nr. L 194: Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, kildeskatteloven, virksomhedsskatteloven og andre skattelove. (Succession for nære medarbejdere, aktier i selskaber af finansiel karakter – generationsskifte).
Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 5/4 2002).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Freddy Dam (V):

Ifølge en analyse, som Gallup har gennemført i samarbejde med Arbejdsløshedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende, kommer der ca. 45.000 virksomheder til salg inden for de nærmeste år. Samtidig er der kun ca. 42.000, der har interesse i at overtage virksomhederne, og det er jo en helt utilstrækkelig efterspørgsel.

Undersøgelsen viser i øvrigt, at 40 pct. af virksomhedsejerne forventer, at familiemedlemmer overtager virksomheden, mens kun 6 pct. af familiemedlemmerne har den samme forventning. Derfor er de nugældende regler, der alene tilgodeser familieoverdragelser, klart utilstrækkelige.

Det er fremgået, at især skatteforhold, likviditetsproblemer og uoverskuelige regler opfattes som væsentlige barrierer for gennemførelse af generationsskifter, og Venstre ser derfor med tilfredshed på, at regeringen med lovforslaget her tager skridt til at forbedre mulighederne for generationsskifte.

Kl. 20.55

Det fremsatte lovforslag åbner mulighed for, at andre end virksomhedens nærmeste familie kan indtræde eller fortsætte i virksomhedsejers skattemæssige stilling i forbindelse med generationsskifte af virksomheden.

Det betyder, at skatten af en eventuel fortjeneste først skal betales, når køberen på et senere tidspunkt eventuelt sælger virksomheden. Med andre ord får køberen altså ret til at succedere i sælgerens skattemæssige stilling. På den måde udvides kredsen af mulige købere, og deres likviditetsmæssige stilling forbedres.

Lovforslaget medfører også en udvidelse med hensyn til, hvilke virksomheder der kan succederes i. Indtil nu har succession ikke været mulig, hvis virksomhedens indtægt eller kapital vedrørende finansielle aktiver oversteg de 25 pct. Den grænse hæves nu til 50 pct., og det forbedrer alt andet lige mulighederne for overdragelse af veldrevne virksomheder.

Endelig medfører lovforslaget en ændring af kursgevinstloven, således at gevinst eller tab på kurskontrakter om rentetilpasningslån ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst i forbindelse med ejerskifte, men det har for så vidt ikke noget med generationsskifte at gøre – generationsskifte, som er lovforslagets indhold.

Alt i alt medfører lovforslaget fordele for både sælgerne, køberne og for samfundet, idet

det fjerner barrierer for borgerne, fremmer fornyelsen i erhvervslivet og styrker virksomhedernes konkurrenceevne, og det kan Venstre naturligtvis støtte.

Jens Peter Verner (S):

Det er vigtigt, at vi virkelig ser på, hvad det her lovforslag betyder.

Lovforslaget har til formål at lade den, der køber en virksomhed, overtage skatten fra sælgeren. Regeringen kalder det at forbedre muligheden for generationsskifte.

I dag er det faktisk sådan, at der er en række muligheder for at undgå at betale skat, når virksomheden sælges, som der også har været gjort opmærksom på her. Regeringen mener, at der er brug for yderligere muligheder for, at sælger undgår at betale skat. Derfor fremsætter regeringen det her forslag.

Generationsskiftespørgsmålet har været drøftet indgående gennem tiden. Så sent som i 1999 blev der udarbejdet en betænkning, der belyste problematikken om generationsskifte. Lad mig citere fra den betænkning, der opridses en række forhold, der beskriver problematikken yderligere:

Succession eller det at lade køberen overtage skatteforpligtelsen vil have en tendens til at kapitalisere sig til fordel for sælger i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen.

Det vil sige, det er sælgeren, der får fordel. Fordelen kommer således ikke den, der køber virksomheden, til gode. Det er en fordel for sælgeren, der slipper for at betale den skat; den pågældende ellers skulle betale. Der er således tale om en ren foræring til den, der sælger en virksomhed.

Det er et meget godt udtryk for den politik, som regeringen fører. Det er borgerligt kammerateri af værste skuffe, hvor regeringen og ikke mindst skatteministeren forærer de borgerlige kammerater skattefritagelse, når deres virksomhed sælges. Er det betalingen til Venstres sponsorer? Det er helt åbenbart fuldstændig ligegyldigt, hvor mange penge regeringen bruger, når det drejer sig om at tilgodese vennerne.

Var det så noget, som skaffede flere arbejdspladser, kunne det være fornuftigt, men det gør det rent faktisk ikke.

Regeringen er af den opfattelse, at det skal være en større fordel at sælge til en medarbejder, der har været i virksomheden en tid, frem for at sælge til en ny ejer udefra.

Det kan være fornuftigt, men det kan også betyde, at man ikke får den, der er bedst egnet til at drive virksomheden, fordi ejeren har en fordel ved at sælge til en medarbejder. Det behøver nødvendigvis ikke at være det bedste. Det vil ikke altid være til gavn for virksomheden i et samfund, som er i en rivende, dynamisk udvikling. Det virker jo nærmest planøkonomisk. Med de ulemper, der er i planøkonomien, er det langt fra liberalistisk, men det betyder måske mindre, når det drejer sig om at tilgodese.

Med det her lovforslag bruger regeringen i 2003 100 mio. kr. Hvis vi nu ser på, hvor mange gange skatteministeren har brugt af det råderum, der var til at sænke skatten på arbejdsindkomst, så bevæger vi os med det her forslag længere og længere væk fra at kunne sænke skatten på arbejdsindkomst.

Det er 100 mio. kr., som sælgeren eller sælgerne af en virksomhed slipper for at betale i skat ved virksomhedsoverdragelsen, uden – uden! – at der skabes nye arbejdspladser, og kun for at tilgodese den tidligere ejer. Spørgsmålet er: Hvordan fordeles disse 100 mio. kr.? Hvordan vil det virke rent fordelingsmæssigt?

Kl. 21.00

Med de ting, der er sagt her, synes jeg, regeringen er langt ude med sin politik. I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at der skal være gode vilkår for virksomhederne, men vi er ikke af den opfattelse, at vi skal indføre regler, der måske dybest set ikke tjener virksomhedens tarv. Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Det kunne også være interessant, når vi nu skal i gang med udvalgsarbejdet i forbindelse med dette lovforslag, at få belyst, hvor langt skatteministeren har bragt os væk fra målet om en lavere skat på arbejdsindkomst med de gaver, der er delt ud.

Men for at resumere: Man tilgodeser med det her forslag sælgeren af en virksomhed uden at tilgodese køberen. Det fremgår fuldstændig klart af den betænkning, som blev lavet i 1999, og som skatteministeren også har til rådighed. Det er et forslag, som ensidigt tilgodeser sælgeren på en dybt, dybt ubehagelig måde. Jeg forstår ikke, at skatteministeren ikke har disse overvejelser med, når et sådant forslag fremsættes.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Jens Peter Vernersens indlæg lyder for mig, fuldstændig som om sælgerne af virksomheder-

ne får penge ud, som de ikke betaler skat af. Kan hr. Jens Peter Vernersen bekræfte, at det ikke er tilfældet? Det, der er tilfældet, er, at nogle værdier i virksomheden bliver stående ubeskattet, og at man udskyder beskatningen, til den næste ejer af virksomheden sælger den engang. Men der er ikke tale om, at der kommer penge ud af virksomheden, som ikke beskattes.

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Peter Vernersen, om ikke han er enig i, at når skatten ikke skal betales, så lettes likviditeten for køberen af virksomheden, og dermed forbedres konkurrenceevnen.

Jeg vil også godt bede hr. Jens Peter Vernersen bekræfte, at der ikke er tale om nogen foræring, men om en egentlig udskydelse af skatten, sådan som hr. Ole M. Nielsen også var inde på.

Endelig vil jeg godt bede hr. Jens Peter Vernersen svare på, hvad der er det rimelige i, at en søn, som overhovedet ikke beskæftiger sig det mindste med virksomheden, og som muligvis ikke engang har lyst til at overtage den, faktisk kan overtage den ved at indtræde i sælgerens skattemæssige stilling, hvorimod en medarbejder, der igennem mange år har vist interesse og evne for virksomheden, tilsyneladende ikke skulle kunne det, hvis vi skal fastholde de nuværende regler.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Efter forslaget er det sådan, at en medarbejder rent faktisk alene skal have været der i ganske kort tid.

Spørgsmålet om at udskyde skatten til næste generation er jo ikke kun noget, der kan ske i én generation. Det kan for så vidt ske, næste gang man sælger virksomheden, og næste gang man sælger virksomheden, og næste gang man sælger virksomheden, så skatten ikke kommer til betaling. Det er jo faktisk det, der er tilfældet.

Hvis man ellers læser, hvad der er skrevet om generationsskifte i den betænkning, der ligger fra Skatteministeriet, fremgår det fuldstændig tydeligt, at det er sælgeren, der får fordele, hvorimod køberen formentlig klarer sig, for hvis han kan se, han skal overtage en skat, vil han formentlig give en lavere pris. Det vil sige, at det kun er sælgeren, der får den fordel. Det fremgår helt tydeligt af betænkningen, som man kan læse.

Når man læser artikler, som f.eks. Ole Bjørn, professor ved Handelshøjskolen Syd, har skrevet, er det præcis det samme synspunkt, man får – præcis det samme synspunkt. Når man skal diskutere det her, synes jeg faktisk, det er lidt vigtigt, at man også forholder sig til disse faktuelle spørgsmål.

Mikkel Dencker (DF):

Det foreliggende forslag er udmøntningen af den del af regeringens konkurrenceevnepakke, som omhandler generationsskifte af virksomheder.

Med dette forslag til lettelse af generationsskiftet søger regeringen at løse en række problemer for dansk erhvervsliv, der er, når en virksomhed overtages af næste generation. Som reglerne er i dag, er det kun i meget få tilfælde, at virksomhederne ikke bliver drænet for likviditet ved sådanne overdragelser. Det skyldes bl.a., at en overdragelse med skattemæssig succession kun kan ske til nære familiemedlemmer, og når virksomheden i forvejen ikke har meget likvid kapital.

Kl. 21.05

Samfundsøkonomisk er det et rigtig godt forslag typisk for den lille virksomhed, for det er det, der er tale om her. Det er jo den lille virksomhed, som kører med en, to eller tre medarbejdere, og hvis eneste alternativ i forbindelse med et generationsskifte er at dreje nøglen om.

I virkeligheden er det forstemmende, efter at vi i flere år har haft dette problem, at det er blevet dyrt og svært at ejerskifte virksomheder, og at bunkers af virksomheder vælger at stoppe og lukke i stedet for at blive ejerskiftet på grund af de mange tunge og dyre regler, vi har i Danmark.

Det private erhvervsliv er den sektor, der skaber vækst og velstand for hele samfundet. Derfor er det vores pligt som politikere at gøre forholdene så gode, at sunde virksomheder ikke skal dreje nøglen om på grund af tåbelige reguleringer.

Dansk Folkeparti kan dermed støtte forslaget.

Charlotte Dyremose (KF):

Da den konservative ordfører, fru Else Theill Sørensen ikke kan være til stede, skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne fremføre følgende:

Først vil vi gerne beklage, at Socialdemokratiet, som der er indgået forlig med, har valgt at være med til at blokere for, at goodwillbeskat-

ningen kan komme til at blive betalt løbende, når afdragene rent faktisk kom folk i hænde, frem for den løsning, som vi nu desværre må blive ved, hvor skatten er 100 pct. de første år.

Derudover indeholder forslaget to nye muligheder for at gennemføre generationsskiftet i virksomheder i form af succession.

For det første vil forslaget give mulighed for, at en større kreds end den snævre familie kan komme i betragtning ved succession. I mange virksomheder er der måske ikke en datter, søn eller et andet nærtstående familiemedlem, som står parat til at føre en veldreven virksomhed videre, men måske en nær medarbejder. Det Konservative Folkeparti er meget glad for, at lovforslaget nu udvider den personkreds, der kan komme i betragtning, til også at omfatte sådanne nære medarbejdere.

Den anden udvidelse af generationsskiftemuligheden for virksomheder drejer sig om generationsskifte i virksomheder, hvis indtjening eller kapital i væsentligt omfang vedrører finansielle aktiver. Den nugældende lovgivning fastsætter begrebet »væsentligt omfang« til at være 25 pct. af selskabets indtægter eller kapital.

Det har betydet, at virksomheder, der har sparet op enten for at kunne modstå udsving i indtjeningen eller for at få råd til at investere i at udvikle virksomheden, er blevet straffet ved at få dårligere muligheder for generationsskifte. Grænsen vil ifølge forslaget nu blive udvidet fra 25 pct. til at være 50 pct. Hermed undgår vi, at virksomheder straffes for at føre en ansvarlig opsparringspolitik.

Også den del af lovforslaget er vi meget glade for i Det Konservative Folkeparti, og vi kan således støtte det samlede forslag.

Aage Frandsen (SF):

SF kan ikke støtte forslaget. Vores begrundelse er, at vi mener, den yderligere mulighed for udskydelse af skat, som der er tale om, og som kan indebære, at skatten aldrig betales i sidste ende, er urimelig. Den skal betales af andre skatteborgere eller indebærer, at der er servicevilkår og serviceforhold, som ikke er så gode.

Netop ud fra en betragtning om, at det kan være fornuftigt at lave skatteomlægninger, mener vi, det er meget ufornuftigt, at man bruger pengene på den her måde. Der er ingen garanti for, at man får flere arbejdspladser ud af det.

Hvis man så endelig siger, at man vil gøre noget for at sikre arbejdspladser og udvide ordnin-

gen, kunne det jo være lønmodtagerne generelt, der skulle overtage arbejdspladsen, eller være nogle andre og mere perspektivrige og spændende ting, f.eks. at lave medarbejderejede virksomheder. Men det er der jo ikke tale om. Der er alene tale om, at en person, som er nær medarbejder – det er man åbenbart blevet efter et meget begrænset antal år – skal have mulighed for at gøre det på samme måde som familiemedlemmer.

Så er der argumentet med, at det godt kan være, at den nære medarbejder er mere nær i forhold til virksomheden end familiemedlemmet. Dertil er svaret: Det kunne så være, fordi de eksisterende forhold i og for sig er for gunstige. Sådant som det er nu, giver man netop en skatteudskydelse til nogle personer, bare fordi de er familiemedlemmer. Hvis det så skulle udbygges til at gælde andre, er det en særlig begunstiggelse, der så skal gælde andre.

Kl. 21.10

At man så udvider den til, at det drejer sig om flere virksomheder, f.eks. inden for den finansielle sektor, indebærer, at man også gør det *her*. Det giver da ikke nødvendigvis flere arbejdspladser.

Så hvis det er tankegangen, at man via skattesystemet skal sikre flere arbejdspladser, så må man sige, at der ikke er nogen sikkerhed for, at det sker. Under alle omstændigheder kunne man bruge de penge på en anden og meget mere fornuftig måde i form af, at man kunne give en skattelettelse eller foretage en skatteomlægning.

Men regeringen har altså valgt skattestoppet og valgt at bruge 12 mia. kr. ud af de oprindelige 15 mia. kr., som er det råderum, der er frem til år 2010, som den nuværende regering og den tidligere regering anerkender. Derudover betyder på indeværende tidspunkt de skatteforslag, regeringen har fremlagt, og som ligger ud over skateloftet, en lettelse på 800 mio. kr., hvis man tager udgangspunkt i det, der vil være tilfældet om nogle år.

Det er en måde at klatte råderummet væk på, som vi er imod, og vi mener ikke, at forslaget har de virkninger, man påstår det har. Jo, det har den virkning, at det betyder udskydelse af skat, og dermed betyder det i realiteten en skattelettelse for bestemte personer. Men at det skulle foranledige, at vi får flere arbejdspladser i Danmark og sådan nogle ting, det mener vi ikke holder. Derfor afviser vi klart forslaget.

Anders Samuelson (RV):

At skattesystemet skulle virke blokerende for fornuftige generationsskifteløsninger, må umiddelbart virke overraskende. Der har næppe på noget tidspunkt i skatterettens historie været anvendt så mange og så gunstige generationsskiftemodeller som i disse år. Det er ikke noget, jeg har fundet på at sige. Det er noget, professor Ole Bjørn har sagt. Og hvis der er nogen af os ordførere her i salen, der ikke ved noget om det, så er der i hvert fald en ting, der er helt sikker, og det er, at han ved noget om det.

Jeg er fuldstændig enig med professor Ole Bjørn i, at der er masser af muligheder i dag, og fra Det Radikale Venstres side mener vi faktisk ikke, at det burde være nødvendigt at udvide. Vi kan ikke støtte udvidelsen af den særordning, der er tale om her, og det er der to generelle grunde til. For det første at Det Radikale Venstre prioriterer lavere skat på arbejde og for det andet, at vi prioriterer et enklere skattesystem frem for nye særordninger.

Vi mener, at et parti som Det Konservative Folkeparti burde løbe skrigende bort fra sådan et forslag her, for så vidt jeg har forstået på den konservative skatteordfører adskillige gange, så er det højeste prioritet for Det Konservative Folkeparti at få sat skatten på arbejde ned. Dette forslag er med til at udskyde, at den målsætning kan blive virkeliggjort, og det begræder vi fra Det Radikale Venstres side.

Vi kan ikke støtte forslaget.

Søren Søndergaard (EL):

Da Enhedslistens ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg sige, at vi ikke kan støtte forslaget.

Forslaget fører til, at der i 2002 bruges 45 mio. kr., i 2003 90 mio. kr. til skattelettelser for erhvervsledere, der sælger deres virksomhed. Enhedslisten mener ikke, at denne gruppe generelt tilhører den del af den danske befolkning, der har brug for skattelettelser. Men Venstres og De Konservatives kernevælgere er utvivlsomt overrepræsenterede i denne gruppe.

Begrundelsen for at gennemføre lovforslaget er, at regeringen ønsker at lette generationsskiftet i virksomheder. Det sker så ved at fritage sælgerne af virksomhederne for beskatning og overlade sælgernes skattemæssige forpligtelser til køberen. Denne mulighed eksisterer allerede, hvis virksomheden sælges videre til et nærtstående familiemedlem.

Dette forslag udvider kredsen til også at omfatte såkaldt nære medarbejdere. Man er nær medarbejder, hvis man har været ansat på fuld tid i 3 år inden for de seneste 4 år.

Herudover vil regeringen give mulighed for, at også virksomheder, hvor op til 50 pct. af selskabets indtægter eller kapital stammer fra finansielle aktiviteter, omfattes af denne mulighed. Det betyder reelt, at den tidligere begrænsning i denne ordning til reelle erhvervsvirksomheder udhules. Nu vil også virksomheder, hvori op mod halvdelen af virksomhederne består af udlejning af fast ejendom, ejerskab af kontanter, værdipapirer eller lignende, være omfattet.

Konsekvensen af at overlade sælgernes skattemæssige forpligtelser til køberne er, at køberne skal betale skat af en eventuel fortjeneste, når han engang sælger de pågældende aktier eller andre aktiver. Ved den udvidelse af antallet af købere, som kan omfattes af disse regler, opstår der hermed meget gode muligheder for at sælge aktier i én uendelighed, uden at der nogen sinde sker en beskatning af aktiernes stigende værdi.

Forslaget er derfor endnu et forslag i regeringens række af forslag, der giver de privilegerede danskere bedre muligheder for at slippe for at betale skat.

Kl. 21.15

Enhedslisten er for så vidt enig med regeringen i, at det kan virke underligt, at nærtstående familiemedlemmer i dag har gunstigere betingelser ved overtagelse af en virksomhed end andre, som måske har en tættere kontakt til virksomheden.

Nu kan det diskuteres, hvem der har fordel af, at sælgeren ikke skal betale skat af sin fortjeneste. Der er jo ikke nogen sikkerhed for, at det fører til, at virksomheden sælges billigere, end den ellers ville være blevet solgt. Derfor vil der formodentlig være en lang række eksempler på, at en udvidelse af denne ordning blot vil medvirke til at forsøde sælgerens alderdom yderligere, uden at det kan have nogen som helst positive erhvervs-mæssige eller samfundsmæssige konsekvenser.

Den mest rimelige løsning på dette problem ville derfor være at ligestille alle og at sikre, at der betales skat af enhver fortjeneste. Det virker i hvert fald ikke rimeligt at udvide den gruppe, som har disse særlige muligheder. Det virker kun som en diskriminering i forhold til alle andre og vil sikkert føre til, at regeringen om nogle år kommer med yderligere forslag om at udvide ordningen.

Sammenholdt med de øvrige forslag, som regeringens har fremsat tidligere, som bl.a. giver bedre muligheder for at overføre underskud i en uendelighed, bliver det efterhånden sådan, at det kun er de mest småbegavede eller eventuelt rendyrkede idealister inden for erhvervslivet, som er tvunget til at betale skat.

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, der er noget, partierne til venstre for Kristeligt Folkeparti ikke har forstået. Det må vi konstatere.

Selvfølgelig er det da væsentligt med lavere skat på arbejde, men det er altså også væsentligt at have selvstændige, privatejede virksomheder med en ordentlig konsolideringsgrad. Det er jo det, der især er problemet ved privatejede virksomheder, at ved hvert generationsskifte så tømmes kassen. Så skal alle reserverne udbetales, og så begynder man på en ny med en maksimal kassekredit, en dårlig konkurrenceevne, en dårlig konsolidering og risiko for fallit.

Det er jo det, det her forslag skal modvirke. Det skal sikre, at velkonsoliderede virksomheder kan køre videre som velkonsoliderede virksomheder. Det er helt nyttigt for os.

Det er da rigtigt, at der så henstår ubeskattede penge i virksomheden og forhåbentligt i mange år, for at sige det sådan, men skulle de penge blive sat til engang, ved at det offentlige går glip af skatten, så synes jeg, at den risiko er til at overse. Man vil jo også kunne trække et tab fra i skat, ikke sandt, hvis man vel at mærke formår at komme til at tjene penge igen. Det er jo så det, der sker her.

Derimod er vi meget på vagt over for, at der kommer penge ud af virksomhederne, at der trækkes kapital ud fra erhvervslivet, som går til privatforbrug osv. Det kan vi ikke leve med i Kristeligt Folkeparti.

Men at penge, optjent i virksomhederne, bliver stående i virksomhederne ubeskattet, det er vi helt med på. Derfor synes vi, at det her er et godt forslag.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner sen (S):

Nu er det ofte sådan, at det dér med venstre og højre defineres forskelligt og også, hvem der har indsigt i hvad, men jeg forstår så, at hr. Ole M. Nielsen har et meget klart synspunkt om det.

Må jeg komme med et lille citat fra en artikel, som professor Ole Bjørn har skrevet:

»Endvidere må det også anføres, at en række af de beskatningskrav, som et generationsskifte vil udløse, alene består i at udligne de fordele, som virksomhederne har haft under sin levetid, men som ikke hidtil har udløst beskatning i forbindelse med løbende drift.«

Skal der være nogen mening med det, og hvis man ikke bare skal udskyde i en uendelighed, så skal det altså beskattes. Det kan godt ske, at alle andre end hr. Ole M. Nielsen ikke har forstået det, men så har professor Ole Bjørn fra Syddansk Universitet altså heller ikke forstået det, vil jeg gerne sige til hr. Ole M. Nielsen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg har ikke noget imod eksperter. Dem tror jeg såmænd nok på. Derfor tror jeg også, at professor Ole Bjørn har forstået det, men han havde en forkert præmis i forhold til det, jeg siger. Han taler nemlig om fordele, som virksomheden oparbejder i sin levetid. Det er jo lige nøjagtigt det, det her handler om: Virksomheden skal ikke opføre sig med at leve, fordi den skifter ejer eller indehaver. Formålet med det her er, at virksomheden, hvis det er et børsnoteret selskab, kan køre videre, uanset om aktionærerne dør eller skiftes ud.

Det er det, der er fidusen i det her, at virksomheden ikke skal begynde forfra, hver gang der er et generationsskifte. Det giver et mere stabilt og et mere konkurrencedygtigt og levedygtigt erhvervsliv. Det er det, vi vil.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner sen (S):

Nu er det sådan, at med forslaget tilgodeser man altså en medarbejder, der har været ansat 3 år, mens alle mulige, der kunne komme udefra og med forstand på at drive virksomhed, får andre betingelser at købe virksomheden på. Det drejer det her sig jo også om.

KL 21.20

Og så har hr. Ole M. Nielsen jo ret: Det er fidusen. Det var det udtryk, der blev brugt her: Det er fidusen. Det er der ikke brug for. Der er ikke brug for fiduser, men det tror jeg heller ikke hr. Ole M. Nielsen mener.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

For mig behøver ordene fidus såvel som profit ikke at være negativt ladede begreber. Sådan er det ikke. De kan sagtens være helt udmærkede.

Jeg må indrømme, at det med de 3 år sad jeg også og filosoferede lidt over. Men jeg kender faktisk fra min egen omgangskreds arrangementer af den art, hvor en virkelig dygtig mand, som havde været i en stor koncern og havde optjent penge på sin bankbog, havde lyst til at blive selvstændig. Så spurgte han: Hvor er der en lille virksomhed, som jeg kan gå hen og løfte og gøre noget ved med de par millioner, jeg har sparet op?

Han fandt sådan en lille selvstændigt ejet virksomhed med en indehaver på min egen alder, som var ved at blive træt, en virksomhed med 30 medarbejdere, velkonsolideret virksomhed med en god idé. Han gik så hen og lavede en aftale med den virksomhedsejer om, at han var ansat i virksomheden i en periode og med en aftalt overtagelse.

Det er sådan en 4-6 år siden, det her arrangement startede, og nu blomstrer den virksomhed op, fordi der er kommet en dygtig, aktiv mand ind, og man har ikke lagt virksomheden øde ved at trække hele egenkapitalen ud.

Det er en god historie, som lige nøjagtig det her lovforslag kan bruges til.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Som jeg forstår den forklaring, der bliver givet nu af hr. Ole M. Nielsen, så kunne det altså lykkes, også inden det her lovforslag bliver vedtaget. Det har kunnet lade sig gøre, før det her lovforslag bliver vedtaget. Det fortæller jo faktisk alt.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det kunne være lykkedes bedre og med mindre risiko for, at virksomheden ville gå nedenunder og hjem, med den model her.

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Næsten 100.000 virksomheder skal generationsskiftes inden for de næste 10 år, og mange af dem vil ikke blive det, medmindre vi forbedrer vilkårene for dem.

Jeg vil gerne sige, at den debat, vi har haft i dag, afslører med al ønskelig tydelighed, hvorfor det er så svært at få bedre vilkår i forbindelse med generationsskifte.

Den meget omfattende redegørelse og betænkning, som CD – der nu ikke længere er i Folketinget – tog initiativ til i forbindelse med

generationsskifte, viste også, at der var delte meninger, også blandt eksperterne.

Hr. Vernersen fra Socialdemokratiet har i dag forsøgt at tage redegørelsen til indtægt for ét bestemt synspunkt. Jeg synes, det er nyttigt her at gøre opmærksom på, at det også af redegørelsens tekst meget klart fremgår, at der absolut ikke kunne opnås enighed blandt eksperterne, heller ikke om dette forslag, altså udvidelsen af den personkreds, som skal succedere. Det fremgår meget tydeligt af betænkningen, og derfor synes jeg, det er vigtigt for debattens skyld, at vi holder os på saglighedens gyldne vej.

Jeg vil gerne sige, at hele ideen med dette forslag, som er en del af regeringens konkurrenceevnepakke, selvfølgelig er at sikre en mulighed for bedre generationsskifte på to måder: dels ved at udvide den personkreds, der er tale om, dels ved at udvide den kreds af virksomheder, hvor man kan succedere, som det drejer sig om.

Vi ville også gerne have haft et tredje element med, nemlig en forbedring af henstandsordningen for goodwill, der var et led i vores oprindelige udspil, men her føler vi os bundet af et forlig med Socialdemokratiet, og da Socialdemokratiet ikke ville være med, o.k. så måtte vi jo desværre forringe forslaget en lille smule. Den forbedring, der ville have ligget i det, som kunne have bidraget til yderligere at sætte gang i generationsskifte, den får vi så ikke med.

Kl. 21.25

Jeg synes, det er vigtigt her at slå fast, hvad formålet med loven egentlig er. I dag er det sådan, at det kun er visse familiemedlemmer, der kan succedere, og det er altså ikke uproblematisk. Formålet med skattemæssig succession er at undgå, at fornuftige, veldrevne erhvervsvirksomheder kan blive tvunget til at lukke, fordi der ikke er nogen, der økonomisk magter at drive virksomheden videre. Ved overdragelsen skal der betales skat ved salget af virksomheden, og køberen vil i et eller andet omfang også skulle forrente den skat, som salget udløser hos sælgeren.

Hertil kommer, at det langtfra er givet, at det er et familiemedlem, der er bedst egnet til at drive virksomheden videre. Der er ikke krav om, at det pågældende familiemedlem er engageret i virksomheden.

Jeg synes, det er forhold, som man må tage med i debatten her. Det hævdes fra modstandernes side, at det her er, jeg tror, hr. Jens Peter Vernersen sagde en gave, kammerateri. Jamen hvad er det for nogle udtryk at anvende!

Det her handler om at skabe vækst i det danske samfund. Det handler om at skabe fornyelse for danske virksomheder. Alle ved, at hver gang der sker et generationsskifte og unge mennesker kommer til, så skabes der en fornyelse i virksomheden, så øges produktiviteten, og så øges eksporten.

Jeg synes, det er meget, meget betænkeligt, at Socialdemokratiet helt lader hånt om den værdiskabelse, der ligger i fornyelsen af vores erhvervsliv, for det er så mange virksomheder, det her drejer sig om. Derfor er jeg mildest talt bedrøvet over, at Socialdemokratiet kan have det standpunkt. Jeg er bedrøvet af hensyn til beskæftigelsesmulighederne, og jeg er bedrøvet af hensyn til dansk konkurrenceevne.

Jeg mener faktisk, det er kolossalt vigtigt, at vi får gennemført dette forslag, og det gør vi så også.

Jeg vil gerne sige tak til repræsentanterne for flertallet i salen her. Vi kan glæde os over, at vi nu får sat gang i generationsskiftet i hvert fald i et vist omfang, hvilket vi ellers ikke ville have fået.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Det har før været sagt her fra denne talerstol, at hvis man har en skidt sag, så hæver man stemmen, og det hjælper, hvis man samtidig forsøger at se lidt overbevisende ud.

Det ændrer jo ikke nogen ting, vil jeg gerne sige til skatteministeren, at det er en medarbejder, der måske har været i virksomheden i 3 år, som får mulighed for at købe virksomheden. Det er ikke sikkert, at lige præcis den medarbejder er den bedste til at drive virksomheden; det kunne godt være en udefra. Det kunne det rent faktisk. Men virksomhedens indehaver har jo en interesse i at sælge til den medarbejder, for så kan skatten udskydes, hvorimod alle andre ikke kan få udskudt skatten.

Den, der får fordele af denne udskydelse af skatten, er den, der sælger virksomheden. Det er dokumenteret i den betænkning, som skatteministeren nu har fået fundet frem og har fået sat nogle gule sedler i, så det er muligt at slå op på de sider, hvor det helt præcist står.

Det her drejer sig jo netop om, at det ikke skaber nye arbejdspladser, men derimod at man udskyder disse 100 mio. kr., og når skatteministeren efterhånden har gjort det 30 gange, så har han brugt 3 mia. kr.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Må jeg ikke med det samme have lov at opfordre skatteministeren til til udvalget at fremsende nogle regneeksempler med nogle forskellige modeller for, hvordan det her kunne se ud, sådan at vi kan få dokumenteret, hvor forfærdeligt det er, og hvor mange penge der snydes for i skat ved den ordning her – det tror jeg altså ikke at der gør – for ligesom at få tilbagevist hr. Jens Peter Vernersens misforståelse af den sag her?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Hr. Ole M. Nielsen burde være for pæn til at bruge det udtryk, når man beder skatteministeren om at fremsende regneeksempler, der viser, at der snydes i skat. Det har der overhovedet ikke været tale om. Der er tale om, at man udskyder skatten, og det kan man gøre fra generation til generation. Det er det, det drejer sig om. Det ved skatteministeren også godt, og det er det, som skatteministeren sympatiserer med.

Formanden:

Vi er jo godt i gang med udvalgsarbejdet.

KL 21.30

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg beklager, at vi nordjyder har en sådan lidt friere omgang med sprog, end vestjyder har. Snydes er i høj grad det, hr. Jens Peter Verner mener der gøres. Snydes, unddrages – hvad skal jeg kalde det? – de uhensigtsmæssige fordele, som opnås ved det her lovforslag. Det er det, hr. Jens Peter Verner mener, selvfølgelig. Jeg skal prøve at lade være med at bruge ord som snydes, fiduser, profit og sådan noget, for de misforstås; det forstår jeg.

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg har bedt om ordet, for jeg har sådan set god tid. Jeg vil gerne sige, at når jeg får stillet et spørgsmål af hr. Jens Peter Verner eller af andre her i Folketinget, kunne jeg da ikke drømme om ikke at svare på det, ellers ville jeg jo blive bebrejdet det; det har vi jo oplevet tidligere i dag. Så derfor går jeg på talerstolen igen.

Jeg vil gerne allerførst svare hr. Ole M. Nielsen, at jeg gerne stiller mig til rådighed med beregninger af eksempler, hvis udvalget ønsker det; derom ingen tvivl.

Den argumentation, som hr. Jens Peter Vernersen kom med, havde jeg måske lidt svært ved at forstå. Jeg tror for nu at svare direkte, at den omstændighed, at der gennemføres et generationsskifte – det behøver man sådan set ingen betænkninger for at finde ud af – hvor en ung mand kommer til efter en tidligere ejer, som går på pension, hvilket jo typisk er det, der sker, tror jeg, at selv hr. Jens Peter Vernersen kan forstå betyder en øget produktivitet. Det betyder en fornyelse af virksomheden, det betyder en forbedring, det betyder en øget konkurrenceevne, det betyder en øget eksportmulighed. Det har alt det i sig, som vi har brug for.

Derfor er det vigtigt at få fremmet de dér generationsskifter, og derfor er det vigtigt at undgå, at nogle af generationsskifterne slet ikke bliver til noget, men at virksomhederne går nedenunder og hjem.

Derfor vil jeg spørge hr. Jens Peter Vernersen, som jeg nu har set har bedt om ordet igen: Hvad er Socialdemokratiets alternativ? Det er udmærket at kritisere og kritisere. Socialdemokratiet har ikke bestilt andet end at forhindre generationsskifter i de sidste 9 år. Hvor er Socialdemokratiets alternativ?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Skatteministeren må jo ikke have fulgt ret godt med, før skatteministeren blev skatteminister. Jeg troede ellers, skatteministeren havde fulgt med, for medlemskabet af Statens Ligningsråd giver dog trods alt en vis indsigt i disse forhold, også med hensyn til hvad der foregår af skattemæssig lovgivning her på Christiansborg.

Der er jo rent faktisk ændret betydeligt på det her område. Det troede jeg at skatteministeren var bekendt med. Jeg kan se, at skatteministeren nikker. Derfor er det også dybt besynderligt, at man går op på talerstolen og nærmest hidser sig op og spørger: Hvad har Socialdemokratiet gjort?

Vi har rent faktisk indført en række ændringer, men vi siger bare, at på det her konkrete

område sker der en forvridning, fordi man tilgodeser nogle i forhold til andre og man udskyder skat, hvilket ikke er til fordel for beskæftigelsen. Det mener jeg faktisk er godt dokumenteret og formentlig dokumenteret af folk, som i hvert fald anses for at være kloge på det her område; lad mig bare igen henvise til professor Ole Bjørn.

Det er et problem, at det jo ikke ændrer ved, at skatteministeren har sat sig i hovedet, at disse virksomhedsindehavere altså nu skal have den mulighed, og at det skal gennemføres nu, og det er så, fordi der er et flertal for det her i Folketinget, og det uanset om det er det klogeste; det er i hvert fald de fleste, der vil have det på den måde nu.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 19. april 2002, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 21.35